

**UCHWAŁA NR XXII/261/2012
RADY GMINY JUCHNOWIEC KOŚCIELNY**

z dnia 28 grudnia 2012 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1591; z 2002r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271, Nr 214, poz.1806; z 2003r. Nr 80, poz.717, Nr 162, poz.1568; z 2004r.Nr 102, poz.1055, Nr 116, poz.1203; z 2005r. Nr 172, poz.1441, Nr 175, poz.1457; z 2006r. Nr 17, poz.128, Nr 181, poz.1337; z 2007r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz.974, Nr 173, poz.1218; z 2008r. Nr 180, poz.1111, Nr 223, poz.1458; z 2009r. Nr 52, poz.420 Nr 157, poz.1241; z 2010r. Nr 28, poz.142 i poz.146, Nr 40, poz.230, Nr 106, poz.675; z 2011r. Nr 21, poz.113, Nr 117 poz.679, Nr 134, poz.777, Nr 149, poz.887, Nr 217, poz.1281; z 2012r poz.567) w związku z art.4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U z 2012r., poz.1356) art.10 ust.1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012r. poz.124) Rada Gminy Juchnowiec Kościelny uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. . Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Juchnowiec Kościelny.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Bożena Ewa Jakończuk

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXII/261/2012
Rady Gminy Juchnowiec Kościelny
z dnia 28 grudnia 2012 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2013 ROK.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013 rok jest kontynuacją działań realizowanych przez Gminę Juchnowiec Kościelny z 2012 roku w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku, o ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. oraz w oparciu o Diagnozę Lokalnych Problemów z 2012 roku.

Zgodnie z treścią w/w ustaw samorządy gmin uzyskały kompetencje do podejmowania działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców (między innymi na podstawie Diagnozy Lokalnych Problemów) oraz o dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności lokalnej. Działania te ujęte są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwanym dalej „Programem”. Zadania i cele określone w Programie inicjowane są i realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii powołaną przez Wójta.

Środki finansowe, które są niezbędne na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii realizowanych w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

I. Diagnoza problemów alkoholowych na terenie Gminy Juchnowiec Kościelny

Z analizy pozyskanych danych wynika, że na terenie gminy Juchnowiec Kościelny występuje grupa powiązanych ze sobą problemów i zagrożeń społecznych, jakie z nich płyną. Osoby doświadczające niestabilnej sytuacji ekonomicznej (spowodowanej bezrobociem czy niepełnosprawnością i chorobami) cierpią z powodu silnego stresu. W takich sytuacjach uzależnienie od alkoholu może być jednym ze sposobów redukcji napięcia towarzyszącego zmaganiu się z trudami życia codziennego. Mieszkańcy zauważają, że często lub bardzo często dochodzi do spożywania alkoholu w miejscach publicznych czy jazdy w stanie nietrzeźwości, co wpływa na pogorszenie bezpieczeństwa i demoralizuje młodzież. Przypadki uzależnienia od alkoholu są częste – świadczą o tym wyniki badania ankietowego oraz liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia instytucjonalnego. Problem ten dotyka także młodzież i co gorsza, dzieci młodsze, które jednak zbyt często spożywają alkohol. Nie tylko dorośli, ale także ankietowani uczniowie żywią ryzykowne przekonania na temat niskiej szkodliwości alkoholu i tego, że jest on niezbędny do udanej zabawy czy rozwiązania problemów. Niepokojące jest przyzwolenie ze strony sprzedawców oraz lokalnej społeczności na kupowanie i spożywanie alkoholu przez niepełnoletnią młodzież.

Problem z narkotykami wydaje się dotyczyć głównie starszych uczniów. Część gimnazjalistów pali lub paliło marihuanę, a prawie co drugi zna kogoś, kto zażywa środki psychoaktywne. Dostęp do tego typu substancji jest według ankietowanych albo dość trudny w gminie albo nie mają wiedzy na ten temat.

Bardzo niepokojący jest fakt przyzwalania na stosowanie kar fizycznych wobec dzieci oraz skala problemu przemocy domowej, określana na podstawie ankiet i danych z instytucji. Doświadczanie tego typu problemów w rodzinie połączone z postrzeganiem alkoholu jako metody na zredukowanie napięcia wydatnie zwiększa ryzyko uzależnienia, zarówno wśród dzieci, jak i osób dorosłych doświadczających przemocy. Jeśli chodzi o przemoc w szkole, to prawdopodobieństwo reakcji ze strony nauczycieli maleje wraz z wiekiem uczniów. W szkole podstawowej są oni najczęściej informowani o sytuacjach przemocy i dzięki temu mogą skutecznie interweniować. Rzadziej zdarza się to w gimnazjum, gdzie nauczyciele częściej pozostawiają sprawy do samodzielnego rozwiązania uczniom. Najczęstszymi formami przemocy obserwowanymi w szkole są agresja werbalna (przezywanie, obgadywanie, wyśmiewanie), ale dość częste są również sytuacje przemocy fizycznej.

Ważne jest położenie szczególnego akcentu na działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży. Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i problemami przyczynią się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol przez osoby niepełnoletnie. Nie bez znaczenia jest także kwestia radzenia sobie z presją rówieśników.

Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą niezbędnym wydaje się podjęcie zorganizowanych instytucjonalnych działań, mających na celu pełniejsze zidentyfikowanie rodzin wymagających pomocy (zarówno ze względu na uzależnienia, jak i przemoc) oraz dostarczenie im jak najpełniejszego wsparcia. Trzeba tutaj podkreślić, że zgodnie z wieloma badaniami, dzieci alkoholików są bardziej narażone na tego typu uzależnienie, zaś dzieci bite, same jako dorośli częściej biją. Problem alkoholowy jest w gminie poważny, a 64 rodziny otrzymują z tego tytułu wsparcie z ramienia GOPS.

Niezbędnym elementem działań profilaktycznych jest położenie nacisku na kształtowanie zbiorowej świadomości o ryzyku uzależnień i motywowanie społeczności do przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy domowej i szkolnej. Także zwiększenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu będzie sygnałem, że instytucjom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i zdrowie mieszkańców zależy na wyeliminowaniu ryzyka sprzedaży alkoholu niepełnoletnim osobom. Także postawa nauczycieli związana z brakiem przyzwolenia na przemoc szkolną i każdorazowym reagowaniem na nią, przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i zwiększenia zaufania dzieci do dorosłych.

Tylko dzięki skoordynowanym, spójnym działaniom instytucji finansowanych przez gminę i społeczności lokalnej, możliwa jest skuteczna profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowego, narkotykowego, przemocy w rodzinie czy szkole. Nie przyniosą efektów akcje profilaktyczne, jeśli otoczenie nie będzie uczestniczyć we wspólnym wychowaniu młodych ludzi i wspieraniu osób dorosłych zmagających się z trudami leczenia i pozostawiania w stanie trzeźwości.

II. Partnerzy Programu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii inicjuje zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii współpracując z osobami fizycznymi oraz z różnymi instytucjami takimi jak:

- Zespół Szkół w Juchnowcu Górnym,
- Zespół Szkół w Kleosinie,
- Szkoła Podstawowa w Księżynie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Posterunek Policji w Juchnowcu Górnym Komisariatu Policji w Łapach.
- Świetlice prowadzące zajęcia opiekuńczo-wychowawcze oraz zajęcia socjoterapeutyczne,

- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, w tym poradnia terapii uzależnień i współuzależnień w Białymstoku
- Sąd Rejonowy w Białymstoku (V Wydział Rodzinny i Nieletnich)
- Izba Wyrzęźwień w Białymstoku
- Ośrodek Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej w Białymstoku
- Parafie z terenu gminy Juchnowiec Kościelny
- Organizacje pozarządowe
- Ośrodek Kultury w gminie Juchnowiec Kościelny
- Gminna Biblioteka Publiczna
- Harcerze z terenu gminy Juchnowiec Kościelny
- Sołtysi sołectw gminy Juchnowiec Kościelny

III. Cele i zadania na 2013 rok

Celami strategicznymi Programu jest utrzymanie wypracowanego w latach poprzednich systemu pomocy i wsparcia skierowanego do osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień alkoholowych i narkotykowych wśród mieszkańców gminy, ograniczenie (zmniejszenie) rozmiarów negatywnych skutków zagrożeń o charakterze rodzinnym, społecznym i zdrowotnym związanych z nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu, dążenie do zmiany obyczajów, schematów oraz zachowań w zakresie spożywania napojów alkoholowych oraz rozwijanie świadomości mieszkańców w związku z zagrożeniami związanymi ze spożywaniem alkoholu i innych środków.

Cele szczegółowe Programu oraz sposób ich realizacji:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

- 1) zwiększenie dostępu do korzystania z placówek leczenia odwykowego funkcjonujących na terenie miasta Białegostoku poprzez zakup programów psychoterapii uzależnień, indywidualnych sesji psychoterapeutycznych, programów redukcji szkód, programów terapii dla osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem oraz programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc,
- 2) zakup materiałów edukacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- 3) wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domu pomocy społecznej,
- 4) dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia,
- 5) dofinansowanie zajęć rehabilitacyjnych w trakcie obozów terapeutycznych,
- 6) podjęcie działań w zakresie zorganizowania punktów poradnictwa dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez utworzenie punktu konsultacyjnego, klubu abstynenta:
  - a) zorganizowanie dyżurów psychologa oraz terapeutów,
  - b) doposażenie punktu konsultacyjnego, klubu abstynenta w literaturę fachową, broszury oraz publikacje związane z problemem alkoholowym,
  - c) zakup środków czystości i artykułów papierniczych,
  - d) zakup wyposażenia i materiałów niezbędnych do prowadzenia konsultacji,
  - e) organizowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy prawnej i społecznej oraz ochrona przed przemocą w rodzinie.

- 1) rozpatrywanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, środków odurzających oraz innych substancji aktywnych –ustalenie sposobu dalszego postępowania.
  - a) udzielanie informacji na temat uzależnień (picie ryzykowne, picie szkodliwe) oraz możliwości podjęcia terapii – wstępne motywowanie do podjęcia terapii,
  - b) motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii, przeprowadzenie wywiadu wstępnego celem rozpoznania ewentualnego zjawiska przemocy domowej lub znęcania się psychicznego,
  - c) opłacanie kosztów za sporządzenie opinii lekarzy (biegłych sądowych), którzy orzekają w przedmiocie uzależnienia.
- 2) podejmowanie działań w zakresie pomocy ofiarom przemocy, przeciwdziałanie przemocy domowej.
- 3) dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną w trakcie prowadzenia terapii osób uzależnionych.
- 4) pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym, a w szczególności:
  - a) organizowanie pomocy psychospołecznej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieciom i młodzieży z grup ryzyka,
  - b) prowadzenie świetlic i zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych,
  - c) wspieranie i finansowanie obozów oraz kolonii z programem socjoterapeutycznym lub profilaktycznym w zakresie zachowań ryzykownych.
- 5) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, a w szczególności:
  - a) organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń, konferencji, porad dla przedstawicieli służb i instytucji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, specyfiki i zasad kontaktu z ofiarą lub sprawcą przemocy,
  - b) wdrażanie i finansowanie oddziaływań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie,
  - c) finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie,
  - d) zakup literatury fachowej, ulotek informacyjnych oraz publikacji o tematyce przemocy domowej,
  - e) upowszechnienie informacji o prowadzonych na terenie gminy oddziaływaniach adresowanych do sprawców przemocy wobec najbliższych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności:

- 1) realizacja programów profilaktycznych w szkołach i programów środowiskowych w zakresie uzależnień i innych zachowań ryzykownych, których efektem będzie m.in. zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez:
  - a) finansowanie warsztatów umiejętności rodzicielskich do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi,
  - b) finansowanie programów radzenia sobie z emocjami, z zachowaniami agresywnymi oraz rozwiązywaniem konfliktów,

- c) organizowanie konkursów z nagrodami, propagujących idee prozdrowotne, antyalkoholowe i antynarkotykowe,
  - d) wspieranie, prowadzenie i doposażenie w potrzebny sprzęt elektroniczny, artykuły papiernicze, książki, gry edukacyjne ułatwiające realizowanie programu świetlic i zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych,
  - e) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dla nauczycieli i uczniów,
  - f) organizowanie imprez w tym spektakli teatralnych i edukacyjnych o tematyce antyalkoholowej mających na celu promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży,
  - g) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych objętych programami profilaktycznymi,
  - h) zakup strojów sportowych oraz doposażenie w sprzęt sportowy w ramach realizowanych programów profilaktycznych,
  - i) dożywanie dzieci i młodzieży uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych.
- 2) wspieranie działań promujących zdrowy styl życia, poprzez powstrzymywanie się od spożywania alkoholu oraz zażywania narkotyków.
- a) dofinansowywanie działań podejmowanych przez stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe
  - b) udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach promujących trzeźwość.
- 3) realizacja i finansowanie programów profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym dzieci i młodzieży.
- 4) włączanie do działań profilaktycznych rodziców, poprzez organizowanie spotkań z rodzicami (pedagogizacja rodziców poprzez działania pedagoga i funkcjonariuszy Policji).
- 5) działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla rodziców, których celem będzie wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych - ułatwianie rozwijania umiejętności wychowawczych, wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 13¹ i 15) oraz występowanie przed sądami w charakterze oskarżyciela publicznego.

5. Podejmowania działań kontrolnych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przepisów wydanych przez organy gminy na podstawie ustawy.

6. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz pracowników lecznictwa odwykowego, pracowników innych służb i instytucji w zakresie pracy z osobami uzależnionymi.

7.7 Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży zgodnie z Uchwałami Rady Gminy w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu oraz w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Juchnowiec Kościelny.

8. Podejmowanie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

9. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii otrzymują:

1. Za udział w posiedzeniu Komisji – wynagrodzenie w wysokości 100 zł. (słownie: sto złotych 00/100) brutto.

2. Za udział w pracach zespołu ds. rozmów motywacyjnych – wynagrodzenie w wysokości 100 zł. (słownie: sto złotych 00/100) brutto.

3. Za prowadzenie dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii – wynagrodzenie w wysokości 500 zł. (słownie: pięćset złotych 00/100) brutto miesięcznie.